

Brexit: Bazı şoklara rağmen İngiltere işletmeler için cazip olmaya devam edecektir

- İşletmeler referandumdan bu yana dayanıklılıklarını ispat ettiler, ancak yatırımlarda azalma görülmeye başlıyor
- Büyümedeki düşüş (2017 yılında yüzde 1,4 ve 2018 yılında yüzde 1,2) işletme iflaslarının sayısında sırasıyla yüzde 8,7 ve yüzde 8,1'lik artışa yol açacaktır
- AB ile olan göç akışlarındaki azalmanın İngiltere'nin büyüme performansı üzerinde olumsuz bir etki yaratması bekleniyor; "yumuşak" Brexit için 0.3 puan ve "sert" Brexit için 0.6 puan
- İşletmeler cazibe kaybedebilirler, ancak ülke halen yatırımcıların gözünde önemli avantajlar sunmaya devam edecektir

İngiltere ekonomisinin dayanıklılığına karşın, işletmeler arasında bir "bekle ve gör" tutumu gelişecek ve müzakere aşamasında yoğunlaşacaktır.

AB'den çıkış için yapılan referandumun üzerinden geçen bir yılın sonrasında, hanehalkı tüketiminin (2016 yılında yüzde 2,6 artış), uygun kredi koşullarının ve dünya genelindeki güçlü talebin sayesinde İngiltere'deki işletmeler dayanıklı bir görünüm sergilemektedir. 2016 yılının son çeyreğinde, şirketlerin karları toplamda 105 milyon sterlini geçmiştir ve bu tüm zamanların en yüksek seviyesini oluşturmaktadır. Referandum sonrasında başlangıçta yaşanan düşüşün ardından, özellikle KOBİ'ler arasında güven düzeyi önemli ölçüde yükselmiştir. Yaklaşan Brexit'in en görünür işareti olan sterlindeki sert düşüş, fiyat rekabetçiliği faydaları hafif görünse de ihracatın gücünü açıklamaktadır.

Olumlu ekonomik koşullara ve işletmelerin yüksek kar seviyelerine karşın, İngiltere ve AB arasındaki müzakerelerin sonucu ile ilgili belirsizlikler yatırımlarda düşüşe sebep olmaktadır (2016 yılında GSYH'nın yüzde 8,8'i ile ekonomik krizden bu yana ki en düşük seviye kaydedilmiştir). Nisan 2019'a kadar olan süreçte bunun yoğunlaşması beklenmektedir. Metal işçiliği, otomotiv ve inşaat gibi yatırımların en maliyetli olduğu sektörlerin en fazla etkilenen sektörler olması beklenmektedir.

Müzakere aşaması işletmelerin halihazırdaki canlılığını test edecektir. 2017 itibarıyla, artan enflasyonist baskılar sebebiyle hanehalkı tüketimindeki yavaşlama perakende sektörünü zayıflatacaktır (notu Coface tarafından Mart 2017'de "orta riskten" "yüksek riske" düşürülmüştür). Dış talep tarafından destekleneceği için daha düşük ölçüde olmakla birlikte otomotiv sektörü üzerinde de baskı yaratacaktır. Ayrıca, kurdaki değer kaybı sonucunda maliyetlerde yaşanan artış göz önüne alındığında, işletme karlarının kademeli olarak yavaşlayacağı öngörülmektedir. Bu bağlamda, Coface özellikle 2017 yılında yüzde 1,4'e ve 2018 yılında yüzde 1,2'ye inebilecek büyümedeki düşüş sebebiyle İngiltere'deki işletme iflaslarının 2017 yılında yüzde 8,7¹ ve 2018 yılında yüzde 8¹ oranında artabileceğini tahmin etmektedir.

¹ Bu tahminler, düzenlemelerdeki bir değişiklik sebebiyle 2016 yılının son çeyreğinde işletme iflaslarında meydana gelen istisnai artış (1.796 vaka) için modelde düzeltme yapılarak hazırlanmıştır. Bu düzeltme

Azalan cazibe, kısıtlayıcı ticaret ve göç politikaları karşısında, İngiltere'deki işletmelerin kendilerini yeni bir oyun alanına uyarlamaları gerekecek

İngiltere 2019 ilkbaharında Avrupa Birliği'nden ayrıldığında, korumacı şok ticaret politikası üzerinde önemli bir etki yaratacaktır. Bu durum, tarife ve tarife dışı engellerde yaşanacak artışlar sebebiyle, "sert" Brexit senaryosunun (DTÖ kurallarına dönüş) yaşanması halinde özellikle geçerli olacaktır. OECD'ye göre, 2030 yılına kadar GSYH'da yaşanacak kayıp yüzde 7,5 düzeyinde olabilir ("yumuşak" Brexit için yüzde 5).

Kısıtlayıcı göç politikasının uygulamaya girmesi sonrasında, ticaret şokunun yanında bazı sektörlerde işgücü açığı da yaşanabilir. Yumuşak Brexit durumunda (Coface için önde gelen senaryo), Avrupa'daki göç akışlarında yaşanabilecek üçte birlik bir azalma 2019 yılında 0.3 puanlık potansiyel bir büyüme kaybına yol açabilir. Bu benzer bir senaryodaki korumacı şok kadar büyük bir etkidir. Bu kayıp net göçte üçte ikilik bir kaybın yaşanacağı aşırı senaryoda 0.6 puana kadar yükselebilir. Avrupa Birliğinden önemli sayıda vasıflı göçmen çalıştıran sektörler (imalat, toptan ve perakende ticaret, taşımacılık, haberleşme ve finansal hizmetler gibi) en fazla etkilenen sektörler olacaktır.

Brexit ister yumuşak isterse sert olsun, ülkenin yatırımcılar için cazibesi kesinlikle etkilenecektir; doğrudan yabancı yatırımlar (DYY) yüzde 22 azalacaktır². Özellikle finans, bilgi ve iletişim sektörler ve bunları takip eden ulaştırma ve lojistik sektörleri ile İngiltere şu anda Avrupa'daki ana DYY rotasıdır. Brexit iş ortamı üzerindeki olumsuz etkiyi, sermaye stoku birikimini ve bunların sonucunda yenilikçilik ve Ar-Ge'deki azalmaları önemli hale getirmektedir.

Avrupa Birliği'nden çıkışa hazırlanmak için iki yıllık bir süreleri bulunan İngiltere'deki işletmelerin stratejilerini buna göre uyarlamaları gerekecektir. Bazı daha kırılgan ve küçük işletmeler yok olabilir veya daha dayanıklı hale gelebilmek için iş modellerini dönüştürmek zorunda kalabilirler. Bazılarının ise, Almanya, Fransa, İrlanda veya Hollanda'ya taşınarak sektörel ve coğrafi stratejilerini uyarlamaları gerekebilir. Bununla birlikte, Brexit İngiltere'nin yapısal açıdan sahip olduğu cazibeyi tamamen yok etmemektedir ve ülke yine de avantajlarının çoğunu koruyacaktır. Bunlar arasında şeffaflık, iyi yönetim, işletme dostu bir eko-sistem ve çeşitlendirilmiş ve esnek bir işgücü piyasası yer almaktadır. Brexit İngiltere'nin vergi sisteminin cazibesini yok etmeyecektir; aksine vergi sistemi daha da cazip hale gelecek ve 2017 başı itibariyle yüzde 20 olan vergi oranı 2020 yılında yüzde 17'ye düşecektir.

yapılmadığında, işletme iflasları 2017 yılın da yüzde 2,7 düşebilir ve 2018 yılında yüzde 8,8 artabilir.

² Bu tahminler, düzenlemelerdeki bir değişiklik sebebiyle 2016 yılının son çeyreğinde işletme iflaslarında meydana gelen istisnai artış (1.796 vaka) için modelde düzeltme yapılarak hazırlanmıştır. Bu düzeltme yapılmadığında, işletme iflasları 2017 yılın da yüzde 2,7 düşebilir ve 2018 yılında yüzde 8,8 artabilir.

B A S I N B Ü L T E N İ

MEDYA İRTİBAT:

Leyla ZERGER SİDAL – T. +90 (212) 385 99 60 leyla.zerger@coface.com

Ticari alacak (kredi) sigortası alanında dünyadaki en yaygın şirket olan Coface Grubu, firmalara hem iç pazar hem de ihracat müşterilerinden doğan alacaklarının ödenmeme (temerrüt) riskine karşı küresel çözümler sunmaktadır. Grup 2016 yılında 4.300 çalışanının desteği ile 1.411 milyon €'luk konsolide ciro açıklamıştır. Doğrudan veya dolaylı olarak 100 ülkede faaliyet gösteren Grup, 200'e yakın ülkedeki 50.000'in üzerinde şirketin ticaretini güvence altına almaktadır. Coface şirketlerin ödeme alışkanlıkları hakkındaki bilgi birikimine ve müşteriler ile borçluları en güncel şekilde izleyen 660 analistin ve risk değerlendirme uzmanının deneyimlerine dayalı olarak her üç ayda bir ülke risk değerlendirmeleri yayınlamaktadır.

www.coface.com.tr

Coface SA. is listed on Euronext Paris – Compartment A
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

